

مقاومت در دره پنجشیر

درگیری میان طالبان و پنجشیری‌ها همچنان ادامه دارد. سخنگوی جبهه مقاومت ملی می‌گوید که نیروهای طالبان به ارتفاعات دربند در مرز میان ولایت کاپیسا و پنجشیر رسیده بودند؛ اما عقب رانده شدند.

به گزارش سایت خبری پرسون، فهمیم دشتی در تویییتی نوشت: دفاع از دژ افغانستان بی وقفه ادامه دارد و این دژ شکست ناپذیر است. منابع طالبان هم می‌گویند که نبرد ادامه دارد؛ اما پیشروی این گروه به دلیل مین‌های فراوان در جاده منتهی به بازارک، مرکز پنجشیر، به کندی صورت می‌گیرد. منابع طالبان می‌گویند پنجشیری‌ها به دفاع با مین و استراتژی تهاجمی روی آورده‌اند.

الجزیره در گزارش ۴ سپتامبر نوشت، طالبان معتقد است که تا پیش از تشکیل دولت باید ماجرای پنجشیر خاتمه یابد و پرونده آن بسته شود. این دژ تسخیرناپذیر دو دهه است در برابر طالبان ایستادگی کرده است. به نوشته الجزیره «پنجشیر سرسختانه ایستادگی می‌کند». الجزیره معتقد است که نیروهای مقاومت مقدار قابل توجهی مهمات و سلاح ذخیره کرده‌اند.

وقتی این خبر در کابل پخش شد که پنجشیر سقوط کرده است، بسیاری به شادمانی پرداخته و تیر هوایی شلیک می‌کردند. در نتیجه این اقدام، ۲ نفر کشته و ۲۰ نفر مجروح شدند (و رويترز این تعداد را حداقل ۱۷ کشته و ۴۱ زخمی اعلام کرد) و طالبان هشدار جدی به نیروهایش داد که مراقب مردم باشند در غیر این صورت، مجازاتی سخت در انتظارشان است. در همین رابطه ذبیح‌الله مجاهد، سخنگوی طالبان گفت: «از تیراندازی هوایی بپرهیزید. این سلاح‌ها و گلوله‌ها دارایی عمومی است که نزد شماست».

هیچ‌کس حق ائتلاف آنها را ندارد. این گلوله‌ها می‌تواند به غیرنظامیان هم آسیب بزند. بیهوده شلیک نکنید.» او همچنین گفت که به جای تیراندازی «شکر خدا به جا آورید». اگرچه طالبان هنوز موفق به تسخیر پنجشیر نشده، اما رهبران مقاومت می‌گویند در وضعیت سختی قرار دارند. نیروهای طالبان و مقاومت می‌گویند: دره‌پریان چندین بار میان آنها دست به دست شده است.

مایک میلی، رئیس ستاد مشترک ارتش آمریکا هم بر وضعیت سخت پنجشیر تاکید کرد. این نظامی آمریکایی روز یکشنبه ۱۴ شهریور از پایگاه هوایی رامستین در آلمان به فاکس‌نیوز گفت: «ارزیابی‌های نظامی نشان می‌دهد شرایط احتمالا به سوی جنگ داخلی میل خواهد کرد. نمی‌دانم آیا طالبان می‌تواند قدرت خود را تحکیم بخشد و موفق به حکمرانی شود یا خیر؟» او افزود که کشورش نگران «بازسازی القاعده یا رشد داعش و دیگر گروه‌های تروریستی» در این کشور است.

رویتز نیز در گزارش ۵ سپتامبر نوشت: «بلال کریمی» سخنگوی طالبان اعلام کرد که مناطق «خنج» و «عنابه» به دست طالبان افتاده و این گروه توانسته بر ۴ منطقه از ۷ منطقه پنجشیر مسلط شود. او در توییتر گفت: «مجاهدین در حال پیشروی به سوی مرکز هستند.» در مقابل، رهبران مقاومت می‌گویند که «هزاران تروریست» در گذرگاه خواک محاصره شده و بسیاری از نیروهای طالبان خودروهای زرهی و تجهیزات خود را در «دشت ریواک» رها کرده‌اند.

دشتی می‌گوید «درگیری‌های سنگینی» جریان دارد. احمد مسعود نیز در یک پست فیس‌بوکی نوشت که پنجشیر «قاطعانه می‌ایستد». او از «خواهران بافتخار» هم تمجید کرد که در غرب شهر هرات حقوق خود را فریاد می‌زنند و از درخواست خود برای عدالت فروگذار نیستند و «از تهدید هم نمی‌هراسند».

بر اساس این گزارش، ژنرال فیض حمید، رئیس سیستم اطلاعاتی پاکستان (ISI) هم روز شنبه به دعوت طالبان به کابل رفت. این اولین سفر یک مقام عالی‌رتبه خارجی به افغانستان آن هم به دعوت طالبان بود. رويترز می‌نویسد شاید ژنرال پاکستانی بتواند به طالبان در بازسازی و سازماندهی دوباره ارتش افغانستان کمک کند. واشنگتن سیستم اطلاعاتی پاکستان را متهم به حمایت از طالبان کرده است. آمریکا می‌گوید این ISI بود که در دو دهه اخیر طالبان را علیه دولت مرکزی کابل می‌شوراند. محمد توفیق، سلیم محسود و دیگران هم در گزارش ۳ سپتامبر برای سی‌ان‌ان نوشتند که فرماندهان مقاومت می‌گویند درگیری‌ها در حوالی منطقه «شتل» جریان داشت.

فرماندهان مقاومت می‌گویند که طالبان متحمل خسارات سنگینی شده است. طالبان می‌گویند از چندین جهت به پنجشیر هجوم آورده است. طالبان فیلم‌هایی منتشر کرده که نشان می‌دهد برخی اعضای این گروه در مناطق پنجشیر هستند؛ اما گزارش‌ها به اتفاق حاکی از این است که نمی‌توان صحت و سقم این ویدئوها را ارزیابی کرد. گزارشگران سی‌ان‌ان به نقل از رهبران مقاومت نوشتند که طالبان غیرنظامیان را گروگان گرفته است و برخی را به دلیل حمایتشان از مقاومت کشته است. (دنیای اقتصاد در گزارش «جنگ روانی در دره پنجشیر» در تاریخ ۱۴ شهریور به این مساله اشاره کرده و نوشته بود طالبان مرتکب جنایات جنگی شده‌اند.

نیروهای مقاومت می‌گویند که طالبان مبادرت به تهدید غیرنظامیان کرده و آنها را گروگان گرفته‌اند و هشدار داده‌اند که ساکنان به دلیل حمایت از مقاومت کشته خواهند شد. امرالله صالح نیز می‌گوید طالبان «دسترسى بشردوستانه به پنجشیر را مسدود» و پیرمردان را مجبور می‌کند که روی میدان مین راه بروند و مین را خنثی (و البته منفجر) سازند. صالح همچنین اعلام کرد که طالبان «تلفن‌ها و برق را قطع کرده و اجازه ورود دارو را هم

نمی‌دهد.» گزارشگران سی‌ان‌ان پنجشیر را «کانون» مقاومت علیه طالبان می‌نامند.

همزمان در کابل هم مبارزان طالبان تظاهرات زنان افغان را که در راستای حمایت از حقوق خود (از جمله برای تحصیل و کار) برگزار شده بود، متفرق کرد. تصاویر نشان می‌دهد که زنان با شبه‌نظامیان درگیر شده و نیروهای طالبان به سوی آنها گاز اشک‌آور پرتاب کردند. آنها با قنداق تفنگ به سر و بدن زنان کوبیده و برخی سر و رویشان خونین شد. آدام نوزیتر در گزارش ۴ سپتامبر برای نیویورک‌تایمز نوشت، در زمانی که هنوز دولت طالبان تشکیل نشده، زنان مورد ضرب و شتم نیروهای این گروه قرار گرفته‌اند.

این یکی از اولین شواهد دال بر رفتار خشن طالبان با زنان است. به نوشته نوزیتر، طالبان از ۱۵ آگوست که قدرت را به دست گرفته‌اند، رویکرد «دلبرانه»ای در پیش گرفته و کوشیده‌اند که چهره‌ای معتدل از خود به نمایش بگذارند. آنها می‌گویند روش‌های سخت‌گیرانه‌شان متعلق به سال‌های ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۱ است؛ اما شواهد نشان می‌دهد که این گروه در بطن خود تغییر نکرده است؛ هرچند می‌کوشد برخی ظواهر را رعایت کند. یک معترض ۲۴ ساله در مصاحبه‌ای تلفنی گفت که طالبان تلاش داشت با استفاده از گاز اشک‌آور تجمع ۱۰۰ نفره زنان را متفرق سازد. آنها سپس متوسل به قنداق تفنگ، چوب یا هر ابزار دیگری شدند که در دسترس خود می‌یافتند.

این زن می‌گوید ۵ ضربه از سوی طالبان به بدنش و سرش اصابت کرد و باعث شد برای لحظاتی هوشیاری خود را از دست بدهد. این زن که با نام مستعار نرگس سخن می‌گفت، افزود: «وقتی تلاش کردم مقاومت کنم و به پیاده‌روی ادامه دهم، یکی از مردان مسلح طالبان مرا به عقب هل داد و با یک ابزار فلزی ضربه‌ای بر من وارد ساخت.» او می‌گوید: «طالبان همه را متفرق کرد و ما را مجبور به ترک محل کرد و تعدادی از آنها هم با اسپری، تفنگ و ابزارهای فلزی دیگر ما را تعقیب می‌کردند.

آنها الفاظ بد به کار می‌بردند.» در هر حال، شرایط اقتصادی افغانستان هم حال و روز خوشی ندارد. نیویورک‌تایمز در بخش دیگری از گزارش خود به نقل از حاجی غلام حضرت یکی از صرافان شهر نوشت: «مردم با چالش مواجه هستند. بسیاری از کارمندان دولتی بودند و اکنون بیکار و در کنج عزلت نشسته‌اند. در دو هفته اخیر هیچ معامله‌ای اتفاق نیفتاده و مردم نمی‌توانند سر کسب‌وکار خود بروند.»

منبع: دنیای اقتصاد